

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий юридичний інститут

Шпілярович В.В.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОМУ ЮРИДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО РЕЖИМУ**

Івано-Франківськ, 2020

Затверджено на засіданні Науково-методичної ради Навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», протокол № 3 від 30 жовтня 2020 року

Зі змінами, внесеними Науково-методичною радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 3 від 4 лютого 2022 року

Шпілярович В.В. Методичні рекомендації щодо організації та особливостей навчання здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в умовах дистанційного режиму. Івано-Франківськ : Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2020. 16 с.

Методичні рекомендації щодо організації та особливостей навчання здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в умовах дистанційного режиму розроблене з метою ознайомлення викладачів та здобувачів вищої освіти Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника з особливостями організації та проведення навчальних занять і контрольних заходів в умовах дистанційного режиму навчання.

Методичні рекомендації щодо організації та особливостей навчання здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в умовах дистанційного режиму призначене для викладачів та здобувачів вищої освіти.

© Шпілярович В.В., 2020

© Навчально-науковий юридичний інститут
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника, 2020

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО РЕЖИМУ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	6
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ КОНТОРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО РЕЖИМУ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	14
РОЗДІЛ 4. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЩОДО ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА КОНТОРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО РЕЖИМУ НАВЧАННЯ.....	16

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації щодо організації та особливостей навчання здобувачів вищої освіти в Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в умовах дистанційного режиму розроблені відповідно до закону України «Про освіту», закону України «Про вищу освіту» та Положення про дистанційне навчання у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора № 778 від 30 листопада 2018 року (із внесеними змінами).

Організація та проведення навчальних занять та контрольних заходів в умовах дистанційного режиму навчання забезпечує реалізацію права здобувачів вищої освіти на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду та здійснюється відповідно до освітньої програми здобуття відповідного ступеня вищої освіти й стандартів вищої освіти України.

Навчання в умовах дистанційного режиму здобувачів вищої освіти в Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника організовується та здійснюється відповідно до графіків навчального процесу, робочих навчальних планів та електронного розкладу занять Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і базується на різноманітних телекомунікаційних технологіях, які доступні всім здобувачам вищої освіти: платформа дистанційного навчання та контролю знань (<http://www.d-learn.pnu.edu.ua>), електронна пошта, чат (Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp тощо), вебсервіси, створені для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом (Google Classroom, Class Dojo, Classtime, Edmodo, Slack, Trello тощо), сервіси відеоконференцзв'язку (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Jitsi Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype тощо). При цьому викладач сам вправі обирати той вид телекомунікаційних технологій навчання в умовах дистанційного режиму, який забезпечить належне здійснення ним освітнього процесу у відповідній формі відповідно до електронного розкладу занять Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. В процесі здійснення освітнього процесу у відповідній формі викладач може поєднувати одночасно кілька видів телекомунікаційних технологій навчання в умовах дистанційного режиму.

В умовах дистанційного режиму навчання здобувачів вищої освіти в Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника може бути здійснено в:

а) *синхронному режимі* – це взаємодія між учасниками освітнього процесу, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання, використовуючи при цьому сервіси відеоконференцзв'язку, які доступні всім здобувачам вищої освіти (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Jitsi Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype тощо).

б) *асинхронному режимі* – взаємодія між учасниками освітнього процесу, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою в часі, застосовуючи при

цьому платформу дистанційного навчання (<http://www.d-learn.pnu.edu.ua>) чи інші телекомунікаційні технології, які доступні всім здобувачам вищої освіти (електронна пошта, чат (Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp тощо), вебсервіси, створені для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом (Google Classroom, Class Dojo, Classtime, Edmodo, Slack, Trello тощо)).

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО РЕЖИМУ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Основними видами навчальних занять в умовах дистанційного режиму навчання є: лекційне заняття, семінарське заняття, практичне заняття, лабораторне заняття, індивідуальні заняття та консультації.

2.1. Лекційне заняття – це вид навчального заняття, на якому здобувачі отримують аудіовізуальну інформацію за відповідним матеріалом через засоби відеоконференції як у синхронному, коли вони можуть ставити запитання лектору, так і в асинхронному режимі, що передбачає надання здобувачеві аудіовізуального запису лекції.

В умовах дистанційного режиму навчання здобувачів вищої освіти лекційні заняття проводяться відповідно до електронного розкладу занять Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника з використанням різноманітних телекомунікаційних технологій, що забезпечує можливість надання здобувачам вищої освіти інформації за темою лекції різними способами в:

1) *синхронному режимі* з використанням сервісів відеоконференцзв'язку, які доступні всім здобувачам вищої освіти (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Jitsi Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype тощо) відповідно до електронного розкладу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, коли здобувачі вищої освіти можуть отримувати інформацію від лектора і ставити йому запитання в реальному вимірі часу;

2) *асинхронному режимі*, коли здобувачі вищої освіти отримують від лектора аудіовізуальний запис лекційного матеріалу чи шляхом викладення його електронній формі на платформі дистанційного навчання та контролю знань (<http://www.d-learn.pnu.edu.ua>) або з використанням інших телекомунікаційних технологій, які доступні всім здобувачам вищої освіти для вивчення лекційного матеріалу (електронна пошта, чат (Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp тощо), вебсервіси, створені для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом (Google Classroom, Class Dojo, Classtime, Edmodo, Slack, Trello тощо)).

Зокрема, у синхронному режимі з використанням сервісів відеоконференцзв'язку, які доступні всім здобувачам вищої освіти (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Jitsi Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype тощо) лектором можуть бути організовані та проведені такі види лекційних занять:

2.1.1. Лекція-бесіда (діалог з аудиторією):

- передбачає безпосередній контакт лектора з аудиторією;
- дозволяє визначити зміст теми викладу лекційного матеріалу з урахуванням особливостей аудиторії;
- дозволяє використати колективне коло знань, запитання до аудиторії можуть ставитися на початку лекції і протягом заняття;

➤ запитання не повинні бути для контролю знань, а для виявлення рівня орієнтованості і пізнання здобувачів вищої освіти з певної проблеми, ступінь їх готовності до сприйняття нового матеріалу;

➤ запитання лектором адресуються до всієї аудиторії;

➤ запитання лектор повинен формулювати так, щоб відповіді здобувачів вищої освіти були конкретними, при цьому вони відповідають з місця;

➤ запитання які ставляться лектором, можуть бути елементарними і проблемними;

➤ лектор зобов'язаний слідкувати тим, щоб жодне задане запитання не залишилося без відповіді.

2.1.2. Лекція-дискусія:

➤ пов'язана застосуванням техніки зворотного зв'язку;

➤ її ефективність буде лише при правильному підборі запитань для дискусії і вмілому цілеспрямованому керівництві нею;

➤ запитання задаються на початку і в кінці викладу кожного логічного розділу лекції, по-перше, для того, щоб дізнатися на скільки здобувачі вищої освіти знають про дану проблему, по-друге, щоб з'ясувати рівень засвоєння ними лекційного матеріалу, оскільки незадовільні результати підкажуть лектору як змінити методи ведення лекції;

➤ вибір запитань визначається викладачем залежно від матеріалу і конкретних даних завдань, які лектор ставить перед собою;

➤ викладач не тільки використовує відповіді здобувачів вищої освіти на запитання, але й організовує вільний обмін думками в інтервалах між логічними розділами;

➤ дозволяє викладачеві керувати колективною думкою здобувачів вищої освіти, оскільки є можливість отримати відповідь від усієї групи на поставлене запитання.

2.1.3. Інтерактивна лекція:

➤ цей вид лекції дещо нагадує лекцію-дискусію з тією різницею, що максимальне навантаження при відповіді на поставлене запитання приходить на самих здобувачів вищої освіти і лише у тому випадку, коли ніхто в аудиторії не зможе дати правильної відповіді, лектор сам дає відповідь на раніше поставлене ним запитання.

➤ її проведення можливе як за допомогою звичайних вербальних (словесних) засобів, так і за допомогою відповідних технічних засобів навчання;

➤ при підготовці і проведенні інтерактивної лекції лектору бажано заздалегідь здобувачам вищої освіти роздати необхідний дидактичний матеріал, методичні рекомендації по вивченню відповідної теми, щоб аудиторія, готуючись до цього лекційного заняття, опрацювала його, де безпосередньо уже на лекційному занятті лектор з'ясовує, наскільки зрозуміло те, що опрацьовувалося самостійно, і коментує найбільш складні місця.

2.1.4. Проблемна лекція:

➤ наявність проблемних питань;

➤ наявність проблемних ситуацій, проблем;

➤ наявність гіпотез, розв'язування й аналіз проблеми;

- творче вивчення основних питань теми;
- підсумки з використанням евристичної бесіди;
- лекція-запрошення до колективного дослідження (поточний «мозковий штурм»);
- пропозиція здобувачам вищої освіти сумісно вивести те або інше правило, закономірність, явище;
- звертання до досвіду і знань аудиторії;
- *уточнення:* підвести під колективну думку теоретичну базу, систематизація колективної думки і повернення її здобувачам вищої освіти у вигляді «спільно виробленого» висновку;
- *завдання:* не тільки повідомити корисну інформацію, але й зробити так, щоб здобувач вищої освіти переконався в тому, що він може сам одержати таку ж або подібну інформацію;
- переконати здобувачів вищої освіти, що така інформація є для них необхідною.

2.1.5. Лекція-консультація:

- після короткого викладу основних питань теми, здобувачі вищої освіти задають питання лектору;
- у кінці невелика дискусія з висновками викладача;
- організовують тоді, коли здобувачам вищої освіти варто надати допомогу;
- питання здобувачів вищої освіти можуть подаватися як в усній, так і в письмовій формі;
- перша частина проводиться у вигляді лекцій, друга – консультація (відповіді на запитання, обмін думками);
- можна проводити самостійне вивчення лекційного матеріалу за підручником і консультацією.

2.1.6. Бінарна лекція:

- виклад лекційного матеріалу здійснюється декількома лекторами (практиками, науковцями), які взаємодоповнюють один одного;
- розкриваючи одну і ту ж тему, лектори ведуть дискусію між собою та залучають до обговорення аудиторію;
- наявність в аудиторії двох лекторів поживляє лекцію як традиційну форму навчання, формує культуру дискусії, вчить студентів порівнювати, дивитися на одне і те ж явище з різних сторін, сприймати різні точки зору як такі, що взаємодоповнюють одна одну, толерантно відноситися до них;
- здобувачі вищої освіти можуть активно задавати лекторам запитання.

2.1.7. Лекція-візуалізація:

- забезпечує передачу усної інформації, перетвореної у візуальну форму технічними засобами навчання;
- лектор широко використовує такі форми унаочнення, які самі виступають носіями змістовної інформації (слайди, креслення, малюнки, схеми, кіноматеріали, відео-матеріали тощо), тобто для даного виду лекційного заняття характерне широке використання так званих «опорних сигналів», коли вся інформація кодується у вигляді певних символів, знаків, а потім викладач коментує їх функціональні й системні взаємозв'язки;

➤ під час перегляду кіно- чи відеоматеріалів, які стосуються тематики лекційного заняття, лектор обов'язково коментує події, що відбуваються на екрані;

➤ допомагає розвитку у здобувачів вищої освіти наочно-образного мислення.

Під час проведення лекційних занять в умовах дистанційного режиму навчання лектор повинен дотримуватися **наступних правил методики її проведення:**

1) лектору завжди слід пам'ятати, що однією з найголовніших заporук успіху є контакт з аудиторією. Він втрачається, коли лектор дозволяє собі читати підготовлений ним конспект лекційного матеріалу без відриву. Можна дозволити собі звернення до конспекту в разі необхідності надати точні визначення, певну статистику, окремі цитати. Решту часу слід віддати безпосередньому спілкуванню з аудиторією.

2) авторитет лектора значно знижується, якщо він займається переказом одного якогось підручника чи посібника. Лекція повинна бути оригінальною і викликати інтерес до предмету вивчення.

3) досвідченість лектора проявляється в його вмінні трансформувати заздалегідь підготовлений текст в залежності від рівня підготовленості, настрою аудиторії, її готовності сприймати лекційний матеріал. Лектор завжди повинен зацікавити аудиторію матеріалом лекції.

4) рівень навичок конспектування у різних здобувачів вищої освіти не однаковий. Тому під час проведення лекційного заняття слід знайти правильний темп, а іноді й зосередити увагу на матеріалі, який слід обов'язково записати.

5) лекція і доповідь на науковій конференції є різними жанрами наукової діяльності. Лектор має справу з майбутніми, а не теперішніми колегами, тож іноді слід більш детально зупинитися на складних питаннях, ґрунтовніше проаналізувати поняття, розтлумачити терміни.

6) для того, щоб викликати інтерес і підтримувати його впродовж всього лекційного заняття слід створити чітку мотивацію навчання, продемонструвати, наскільки важливим у професійній діяльності або у формуванні світогляду особистості є тема, що розглядається, сприяти самоудосконаленню кожного, хто її слухає, вчити критичному мисленню, знаходити зв'язок з емпіричним життєвим досвідом кожного здобувача вищої освіти.

2.2. Семінарське заняття – це вид навчального заняття, на якому викладач організовує обговорення здобувачами вищої освіти питань з попередньо визначених робочою програмою навчальної дисципліни тем.

В умовах дистанційного режиму навчання семінарські заняття проводяться відповідно до електронного розкладу занять Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в синхронному режимі з використанням сервісів відеоконференцзв'язку, які доступні всім здобувачам вищої освіти (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Jitsi Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype тощо).

На кожному семінарському занятті викладач оцінює рівень підготовлених здобувачами вищої освіти рефератів, виступів, активність їх в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо.

Під час проведення семінарського заняття викладач здійснює:

- контроль відвідування;
- контроль якості виступів здобувачів вищої освіти, виконаної ними роботи;
- характеристику відповідей здобувачів вищої освіти, вказує на недоліки, шляхи та засоби їх подолання;
- виставлення здобувачам вищої освіти оцінок та її обґрунтування.

Кожне семінарське заняття повинно проводитися так, щоб здобувачі вищої освіти мали змогу формувати систему поглядів на ту чи іншу проблему, що, таким чином, забезпечує не механічне повторення ними теоретичного курсу (змісту лекцій), а в напружену роботу думки, високу пізнавальну активність, вироблення практичних навичок застосування матеріалу.

Основними методами проведення семінарських занять в умовах дистанційного режиму навчання є:

- а) розповідь викладача (вступне і заключне слово);
- б) бесіда за заздалегідь визначеним та доведеним до відома здобувачам вищої освіти планом;
- в) невеликі доповіді здобувачів вищої освіти з подальшим їх обговоренням учасниками семінару;
- г) тематичні дискусії та диспути;
- д) колективний пошук відповідей і ролей;
- е) бесіда і вільний обмін думками;
- є) інформація про конструктивні пропозиції здобувачів вищої освіти тощо.

2.3. Практичне заняття – це вид навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання ними відповідно сформульованих завдань.

В умовах дистанційного режиму навчання практичні заняття проводяться відповідно до електронного розкладу занять Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в синхронному режимі з використанням сервісів відеоконференцв'язку, які доступні всім здобувачам вищої освіти (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Jitsi Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype тощо).

Практичне заняття включає проведення контролю знань, умінь та навичок, постановку загальної проблеми (завдання) викладачем та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язання задач з їх обговоренням, вирішення контрольних завдань, їх перевірка та оцінювання та спрямоване на:

- 1) поглиблення та уточнення знань, здобутих на лекціях і в процесі самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- 2) формування у них практичних вмінь і навичок щодо забезпечення в майбутньому належної організації та здійснення своєї професійної діяльності.

Під час проведення практичного заняття викладач здійснює:

- контроль відвідування;
- проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти;

- контроль самостійності при виконанні практичних завдань, вирішення практичних проблем;
- характеристику відповідей здобувачів вищої освіти, вказує на недоліки, шляхи та засоби їх подолання;
- виставлення здобувачам вищої освіти оцінок та її обґрунтування.

Кожен **викладач під час проведення практичного заняття в умовах дистанційного режиму навчання не повинен:**

- а) вести роботу лише з тими здобувачами вищої освіти, які мають високі показники успішності;
- б) допускати відсутність активності групи, співпраці та взаємодопомоги між усіма здобувачами вищої освіти відповідної групи;
- в) намагатися уникнути проблемних питань, що можуть виникати під час вирішення завдань;
- г) відривати теорію від потреб практики.

2.4. Лабораторне заняття – це вид навчального заняття, на якому здобувач вищої освіти під керівництвом викладача, особисто проводить натурні або імітаційні експерименти, чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни; набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

В умовах дистанційного режиму навчання лабораторні заняття проводяться відповідно до електронного розкладу занять Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника комплексно в синхронному та асинхронному режимах з використанням відповідних телекомунікаційних технологій, які доступні всім здобувачам вищої освіти (сервіси відеоконференцзв'язку (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Jitsi Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype тощо), платформа дистанційного навчання та контролю знань (<http://www.d-learn.pnu.edu.ua>), електронна пошта, чат (Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp тощо), вебсервіси, створені для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом (Google Classroom, Class Dojo, Classtime, Edmodo, Slack, Trello тощо)).

Основними завданнями проведення лабораторного заняття в умовах дистанційного режиму навчання є:

- 1) формування практичних умінь відповідно до вимог щодо рівня підготовки здобувачів вищої освіти, встановлених робочою програмою навчальної дисципліни з конкретних розділів (тем);
- 2) узагальнення, систематизація, поглиблення, закріплення отриманих теоретичних знань;
- 3) вдосконалення умінь застосовувати отримані знання на практиці, реалізація єдності інтелектуальної і практичної діяльності;
- 4) розвиток інтелектуальних умінь у майбутніх фахівців: аналітичних, проектувальних, конструктивних тощо;
- 5) вироблення під час вирішення поставлених завдань таких професійно значущих якостей, як самостійність, відповідальність, точність, творча ініціатива.

2.5. Індивідуальне заняття – це вид навчального заняття, яке проводиться з окремими здобувачами вищої освіти, які виявили особливі здібності в навчанні та схильність до науково-дослідної роботи і творчої діяльності з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуального творчого обдарування, а також з тими здобувачами вищої освіти, які мають певні проблеми (відставання у навчанні).

Індивідуальні заняття організовуються у позанавчальний час за окремим графіком, складеним відповідною кафедрою навчально-наукового юридичного інституту.

В умовах дистанційного режиму навчання лабораторні заняття можуть проводитися в синхронному та/або асинхронному режимах з використанням відповідних телекомунікаційних технологій, які доступні всім здобувачам вищої освіти (сервіси відеоконференцв'язку (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Jitsi Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype тощо), платформа дистанційного навчання та контролю знань (<http://www.d-learn.pnu.edu.ua>), електронна пошта, чат (Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp тощо), вебсервіси, створені для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом (Google Classroom, Class Dojo, Classtime, Edmodo, Slack, Trello тощо)).

2.6. Консультація – це вид навчального заняття, на якому здобувач вищої освіти отримує від викладача відповіді на конкретні питання або пояснення окремих теоретичних положень чи їх практичного використання.

В умовах дистанційного режиму навчання консультації зі здобувачами вищої освіти можуть проводитися в синхронному та/або асинхронному режимах з використанням відповідних телекомунікаційних технологій, які доступні всім здобувачам вищої освіти (сервіси відеоконференцв'язку (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Jitsi Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype тощо), платформа дистанційного навчання та контролю знань (<http://www.d-learn.pnu.edu.ua>), електронна пошта, чат (Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp тощо), вебсервіси, створені для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом (Google Classroom, Class Dojo, Classtime, Edmodo, Slack, Trello тощо)).

Основними вимогами до організації та проведення консультацій зі здобувачами вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника є :

➤ консультація проводиться у дні та години, передбачені відповідним графіком проведення консультацій зі здобувачами вищої освіти, затверджені на засіданні відповідної кафедри Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, або електронним розкладом Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

➤ консультація проводиться з семінарських, практичних, лабораторних занять, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи здобувачів вищої освіти, написання курсових чи наукових робіт (проектів) тощо;

➤ викладач зобов'язаний дати достатнє та обґрунтоване пояснення на запитання здобувача вищої освіти.

У процесі підготовки здобувачів вищої освіти викладачем можуть бути проведені такі **види консультацій**:

а) групові (передекзаменаційні) консультації – це вид консультацій, які організовуються та проводяться відповідно до електронного розкладу занять Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і передбачають роботу для групи здобувачів вищої освіти;

б) індивідуальні консультації – це вид консультацій, які організовуються та проводяться відповідно до графіку проведення консультацій зі здобувачами вищої освіти, затвердженому на засіданні відповідної кафедри Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, і передбачають роботу з окремими здобувачами вищої освіти.

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО РЕЖИМУ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Контрольні заходи – це заходи, які проводяться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, які визначають відповідність рівня набутих ними знань, вмінь і навичок у процесі навчання та забезпечують своєчасне коригування освітнього процесу.

В умовах дистанційного режиму навчання контрольні заходи можуть проводитися в синхронному та/або асинхронному режимах з використанням відповідних телекомунікаційних технологій, які доступні всім здобувачам вищої освіти (сервіси відеоконференцзв'язку (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Jitsi Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype тощо), платформа дистанційного навчання та контролю знань (<http://www.d-learn.pnu.edu.ua>), електронна пошта, чат (Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp тощо), вебсервіси, створені для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом (Google Classroom, Class Dojo, Classtime, Edmodo, Slack, Trello тощо)).

При підготовці здобувачів вищої освіти з метою оцінки набутих ними у процесі навчання знань, умінь і навичок з відповідної навчальної дисципліни викладачем може бути проведено такі **види контролю**:

1) *проміжний (модульний, поточний) контроль* – це контроль, який здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять та має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти з певних змістових модулів (модульний) чи окремої (визначеної) теми (поточний).

2) *підсумковий (семестровий) контроль* – це контроль, який здійснюється з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти на певному освітньому рівні або на окремих його етапах та включає перевірку засвоєння ними навчального матеріалу з відповідної навчальної дисципліни як при проведенні аудиторних занять, так і в процесі його самостійної роботи.

Проміжний (модульний, поточний) та підсумковий (семестровий) контроль може бути проведено в:

а) *усній формі* – проводиться з використанням сервісів відеоконференцзв'язку, які доступні всім здобувачам вищої освіти (Cisco Webex Meeting, Google Meet, Jitsi Meet, Zoom, Microsoft Teams, Skype тощо);

б) *письмовій формі* – може бути проведена на платформі дистанційного навчання та контролю знань (<http://www.d-learn.pnu.edu.ua>) або з використанням електронної пошти чи вебсервісів, створених для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом (Google Classroom, Class Dojo, Classtime, Edmodo, Slack, Trello тощо) або чату (Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp тощо), які доступні всім здобувачам вищої освіти;

в) *тестовій формі* – може бути проведена на платформі дистанційного навчання та контролю знань (<http://www.d-learn.pnu.edu.ua>) або з використанням вебсервісів, створених для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим способом, які доступні всім

здобувачам вищої освіти (Google Classroom, Class Dojo, Classtime, Edmodo, Slack, Trello тощо);

г) *комбінованій формі*.

Форму проведення проміжного (модульного, поточного) та підсумкового (семестрового) контролю здобувачів вищої освіти (усна, письмова, тестова чи комбінована) визначає викладач, який безпосередньо здійснює такий контроль.

РОЗДІЛ 4. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЩОДО ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО РЕЖИМУ НАВЧАННЯ

Перед початком проведення навчальних онлайн-занять (лекційних, семінарських, практичних, лабораторних, індивідуальних занять чи консультацій) та контрольних заходів здобувачі вищої освіти повинні завчасно долучитися до онлайн-зустрічі з викладачем за відповідним посиланням, зазначеним в електронному розкладі занять Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. У протилежному випадку, викладач з метою недопущення переривання проведення розпочатого навчального онлайн-заняття має право не долучати тих здобувачів, які приєднуються до відповідного заняття невчасно.

В період проведення навчальних онлайн-занять (лекційних, семінарських, практичних, лабораторних, індивідуальних занять чи консультацій) та контрольних заходів здобувачі вищої освіти повинні перебувати у приміщенні, що належним чином пристосоване для навчання (приміщення, призначене та придатне для постійного або тимчасового проживання) з дотриманням етичних норм і загальноприйнятих норм ділового етикету, в тому числі щодо зовнішнього вигляду. У протилежному випадку, викладач має право вилучити такого здобувача з навчального онлайн-заняття (лекції, семінарського, практичного, лабораторного, індивідуального заняття чи консультації).

Назва акаунта кожного здобувача повинна відображати його прізвище та ім'я українською мовою з метою забезпечення ідентифікації того, хто здобуває вищу освіту за відповідною освітньою програмою.

Впродовж усього часу проведення навчальних онлайн-занять (лекційних, семінарських, практичних, лабораторних, індивідуальних занять чи консультацій) та контрольних заходів здобувачі вищої освіти повинні безперервно перебувати з увімкненою камерою. У виключних випадках, лише з дозволу викладача, який проводить відповідне навчальне онлайн-заняття, здобувач може відступити від вимоги щодо увімкненої камери.

Під час проведення навчальних онлайн-занять (лекційних, семінарських, практичних, лабораторних, індивідуальних занять чи консультацій) та контрольних заходів у здобувачів вищої освіти повинен бути також вимкнений мікрофон. Використовувати ввімкнений мікрофон здобувач повинен лише у випадку постановки запитання викладачу, доповідачу чи для надання відповіді на поставлене й адресоване викладачем йому запитання.

Здобувач вищої освіти, який своєчасно чи з дозволу викладача долучився до лекційного, семінарського, практичного, лабораторного онлайн-заняття, зобов'язаний бути присутнім впродовж всього часу його проведення. В протилежному випадку, викладач фіксує в академічному журналі його відсутність на відповідному навчальному онлайн-занятті.